

Yedi yıl önceydi, 2011 Ekiminde gene bir köy ziyaretimdeydim. Ailemizin en büyüğü olan, o tarihte 80'ine merdiven dayamış Feride ablamlarla yaşamakta olduğu Terme'den birkaç gün kalmak üzere yanımıza gelmişti. 1955'te 21 yaşında gelin olup köyünden ayrılan ablam, herkes gibi köyünü özlüyordu. Ne demişler "İnsanın vatanı çocukluğudur." Onunla bir araya gelmişken, kâğıdı kalemi önüme aldım. Bana hayat hikâyesini anlatmasını istedim. Benim asıl öğrenmek istediğim 1930'lu ve 40'lı yıllarda ailenin durumu ve köydeki hayat hakkında bilgiler edinmekti ama onun bundan sonraki yaşamı da az ilgi çekici değildi. Her insanın bir romanı vardır ve her hayattan bir desten çıkar. Yazmasını bildikten sonra.

Biz Türkler, yazıyı sonradan öğrendiğimiz, hâlâ da okuma-yazma ile fazla ilgilenmediğimiz için ne aile tarihini tutar, ne de yaşadıklarımızdan yazılı bir belge bırakırız. Tarihi de ders kitaplarında yazılan savaşlar tarihinden ibaret sanırız.

Daha fazlası hayattan çekilmeden aile büyüklerini konuşturup anlattıklarını yazıya geçmek gerekir. Bunlar hem bizim için, hem çocuklarımız ve torunlarımız için sonradan yaratılamayacak bir manevi zenginliktir. Bunlardan birer kitap oluşturulması şart değildir. Şimdi çok kolaylaşmış çoğaltma yöntemiyle yeteri kadar örnek oluşturup saklamak da aileye, köye, kentin geçmiş sosyal hayatına tutulacak bir ışıktır. Ben de ablamın 30 sayfa tutan anlattıklarını sekiz on fotoğrafla da besleyerek adına "FERİDE'NİN KİTABI" dedim. Torunlarının birinin e-postasına gönderdim ve beş altı adet çoğaltılıp en yakınlarına birer adet verilmesini istedim. Allah geçinden versin, Hak vaki olduğunda sandığından çıkacak ve evlatları tarafından pay edilecek eşya arasında bu küçük "kitap" önemli bir anı olacaktır.

Babam öldüğünde 9 yaşındaydım. Onun kitabını yazamazdım ve artık fırsat da kaçmıştır fakat 2003'te, ben 59 yaşımdayken ve birçok kitap kaleme almışken 1917 doğumlu olan annemin kitabını yazmamakla ne büyük bir pişmanlık duyduğumu anlatamam. Köyümüzün en yaşlılarından Ali Hafızoğlu ile konuşup Ali Hafızoğlu kitabını (2009) yayımlayarak son anda böyle bir fırsat yakalamış oldum.

Yakın arkadaşlarıma da mutlaka anılarını yazmalarını öneriyorum. Çünkü yaşadığımız dönem anlatılmaya değer. 1940'lardan beri Türkiye birkaç kez alt üst oldu. Biz badirelerle dolu olan bu devrin özneleri ve tanığıyız. Yaşadıklarımızı mezara götürmeye hakkımız yok. Orada zaten bir işe yaramayacaklar. Sorgu meleklerinin bunlara ihtiyacı yok. Meleklerin Lâtin Alfabesiyle yazılmış bu metinleri okuyup okuyamayacakları da şüpheli!

DÖRT ANI KİTABI

Son günlerde üç anı kitabı okudum. Bunlardan biri, bizim kuşaktan Öğretmen Rüştü Apaydın'ın "Gündüz Karanlığında/Ağır Çekim" adlı anıları (Ankara, 2018, Cevizlibahçe Yayınları, 351 sayfa). 12 Eylül 1980 sonrasında TKP tutuklamalarında nasıl kaçtığını, tutuklanıncaya kadarki serüvenini anlatıyor. Kendisi Fransızca öğretmeni olduğu için Türkçeye de hâkim.

İkincisi, bilgisayar mühendisi Profesör Aydın Köksal'ın "Yaşamın Gizi" adlı kitabı (İstanbul, 2008, Toroslu Kitaplığı, 184 sayfa.) Kitap, Köksal'ın bütün yaşamını anlatacağı dört kitaptan ilki. Halen 78 yaşında olan Köksal da diğer değerli yapıtlarının yanına dikkatli bir gözlemcisi olduğu çevresini anlatmakla işe başlamış.

Fatin Hazinedar ise, "Küçük Bir Ada'nın Not Defterinden BOLAMAN" kitabında (2. Baskı, İstanbul, 2017, Heyamola Yayınları, 271 sayfa), Fatsa'nın tarih yüklü Bolaman kasabasının tarih ve kültürünü, anılara ve gözlemlere dayanarak oradaki küçük bir adanın dilinden anlatıyor. Bolaman için bulunmaz bir belgesel.

Hepimiz, hayatımızı anlatarak ve başkalarına anlattırarak yaşadığımız döneme ışık tutabilmek için zamanın daraldığının farkında olmalıyız. Günübirlik yaşayarak ölmek insanoğluna yakışmaz. Yoksa aradan çok zaman geçmeden büyük kentlerin mezarlıklarında kabrimizi bile

FERİDE'NİN KİTABI

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.

Çarşamba, 17 Ekim 2018 07:13 - Son Güncelleme Çarşamba, 17 Ekim 2018 07:29

---

bulamazlar.

Yazacaklarınız gün gelir birilerinin dikkatini çeker. Ablam Fatma Sarıhan Türkmen (1942), köyümüzde ilkokuldan sonra okuyan ilk kızdır. Gidebildiği okul da bir yıllık ebe okuludur. Işığlı Arayan Köy Kızı (Bir Ebenin Anıları) adlı (Ankara, 2004, Öğretmen Dünyası Yayını) bir kitabı vardır. Ege Üniversitesinden Yardımcı Doç. Dr. Ummuhan Yücel'in, ebelik tarihi üzerinde çalışırken internette rastladığı bu kitap dikkatini çekmiş, sahaflardan bularak getirtmiş. Onun mutlaka yeniden basılması ve ebe adaylarına okutulması gerektiğine karar vermiş. Nobel Tıp Yayınlarını buna razı etmiş. Kitapta gelecek ay çıkmış olacak.